

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ШЕЙКО В. М.,
КАНІСТРАТЕНКО М. М.

ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРОЛОГІЧНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Зберегти національне культурно-мистецьке середовище в Україні і домогтися його подальшого розвитку можна лише за умови цілеспрямованої державної підтримки культурно-мистецької освіти, унікальність і досягнення якої набули світового визнання. Її здійснюють профільні вищі навчальні заклади III–IV рівнів акредитації, підпорядковані Міністерству культури України.

Відповідно до Дорожньої карти для мистецької освіти, резолюцій усевітніх конференцій з питань розвитку мистецької освіти, проведених ЮНЕСКО, культурно-мистецьку освіту визнано у світі однією із фундаментальних складових якісного оновлення освіти. Визнано, що культура і мистецтво є важливими компонентами всебічної освіти, цілісного розвитку людини, тому право на культурно-мистецьку освіту є одним з основних прав людини, зафіксованих у Загальній декларації прав людини (ст. 22, 26 та ін.)¹.

Нині в Україні повну культурно-мистецьку освіту надають вищі культурно-мистецькі заклади III–IV рівнів акредитації, які перебувають у підпорядкуванні Міністерству культури (усього 12 закладів, із них 7 мають статус національних), та кілька спеціальних мистецьких ВНЗ системи Міністерства освіти і науки.

Фахівці, які здобули виконавську освіту в українських мистецьких ВНЗ, працюють не лише в Україні: серед музикантів у європейських оркестрах багато випускників українських музичних ВНЗ, які надають вищу освіту зі збереженням принципів наступності і безперервності. Провідними викладачами в європейських університетах, консерваторіях, коледжах є й українські фахівці інших напрямів – образотворчого, театрального, хореографічного, кіномистецтва.

Однак уже нині культурно-мистецькі вищі навчальні заклади України зіткнулися з проблемами, зволікання з вирішенням яких може негативно позначитися на розвитку як вищої культурно-мистецької освіти загалом, так і культурного середовища українського суспільства, і самотужки впоратися з ними не можуть ні Міністерство культури, ні ВНЗ. Ідеться не тільки про стабільне державне фінансування навчальних закладів галузі культури і мистецтва. Необхідне певне коригування законодавчої і нормативної бази функціонування вищих мистецько-культурологічних навчальних закладів.

Нині реформування вищої освіти в Україні, а відтак, і розробка її нормативно-правової бази, здійснюються відповідно до положень Болонської декларації щодо створення єдиного європейського освітнього простору. Ключовим моментом цього

¹ Всеобщая декларация прав человека: принята и провозглашена резолюцией 217 А (III) Генеральной Ассамблеи от 10 дек. 1948 г. // Международные акты о правах человека : сб. документов. – М., 1999. – С. 39–43.

процесу є введення двоступеневої системи освіти – бакалаврату і магістратури, що забезпечить її прозорість і порівнянність. Водночас Болонська декларація, принаймні нині, не потребує тотальної уніфікації освітніх систем її учасників. Мабуть, зважаючи на визнання необхідності і доцільності збереження певних національних та історичних особливостей вищої освіти в Україні (п. 5 ст. 8 чинного Закону України «Про вищу освіту»), передбачено виняток для підготовки фахівців медичного і ветеринарно-методичного спрямувань, навчання яких за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр» може здійснюватися на основі повної загальної середньої освіти¹. Але своєрідність і унікальність підготовки фахівців притаманні й галузі мистецтва. Зазначимо, що нормативно-правові акти, зокрема Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. за № 65, які діяли до прийняття Закону «Про вищу освіту», враховували особливості спеціальностей мистецького спрямування, передбачаючи можливість підготовки спеціалістів та магістрів на базі повної загальної середньої освіти, без випуску бакалаврів². Це зафіксовано і в Постанові Колегії Міністерства культури і мистецтв України від 28 березня 2001 р.

Про доцільність підготовки фахівців культурно-мистецького спрямування освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» (спеціаліст) на базі повної загальної середньої освіти свідчить і те, що сьогодні у сфері народного господарства немає відповідних професій і посад в установах галузі культури і мистецтва, які могли б посідати бакалаври. Так, у Державному класифікаторі професій (ДК–2009) усі кваліфікації, які надаються випускникам мистецьких спеціальностей (артист, соліст, диригент і т. д.), належать до професій групи «Професіонали», тобто передбачають обов'язкову наявність повної вищої освіти³. Подібна ситуація склалася й зі спеціальностями галузі знань «Культура». Так, для випускників за спеціальністю «Музейна справа та охорона пам'яток історії та культури» обов'язковим для обіймання посади наукового співробітника є наявність повної вищої освіти. А для бакалаврів посади не передбачені штатним розписом сучасних музейних установ України⁴.

Тому в новій редакції Закону України «Про вищу освіту», проект якого подано на розгляд Верховної Ради України, має бути закріплена норма підготовки фахівців культурно-мистецького спрямування на базі повної загальної середньої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр».

Специфікою вищої культурно-мистецької освіти зумовлено особливі умови навчального процесу: індивідуальні заняття є його основною формою, плануванням навчального навантаження на одного студента передбачено одночасно два педагогічні працівники – викладач і концертмейстер для більшості виконавських спеціальностей. Тому конче важливо визначити науково обґрунтоване співвідношення кількості студентів на одного науково-педагогічного працівника, принаймні, зберегти нинішні норми, зважаючи на фінансові негаразди.

¹ Про вищу освіту. Закон України від 17 січня. 2002 р. № 2984 // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 20. – Ст. 134.

² Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту). Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 3. – С. 202–207.

³ Класифікатор професій ДК 003: 2010 : вид. офіц. – К. : Соцінформ, 2010. – 745 с.

⁴ Примірні штатні розписи державних та комунальних музеїв, заповідників та закладів музейного типу [Електронний ресурс] / затв. наказом М-ва культури України від 1 серпня 2012 р. № 823. – Режим доступу: <http://mincult.gov.ua/mincult/uk/publish/article/296696/>. – Назва з екрана.

Чинною постановою Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. за № 1134 («Про затвердження нормативів чисельності студентів, аспірантів, докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності», зі змінами) визначено такий норматив кількості студентів денної форми навчання на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у ВНЗ III–IV рівнів акредитації для освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямками і спеціальностями галузі знань 0202 «Мистецтво»:

- театральне мистецтво, хореографія, кіно-, телемистецтво – 5;
- музичне мистецтво – 3,5;
- образотворче та декоративно-прикладне мистецтво, реставрація творів мистецтва, дизайн – 5,5¹.

Запропоноване збільшення кількості студентів (до 18) у співвідношенні студент-викладач для напрямів і спеціальностей галузі знань «Мистецтво» загрожує дієздатності національної системи вищої мистецької освіти, однією з характерних особливостей якої є діяльність творчих майстерень і виконавських шкіл, створюваних протягом багатьох десятиліть і очолюваних видатними діячами мистецтв, які мають світове визнання. Це суттєво знизить якість освіти внаслідок обмеження можливостей для варіативності навчального процесу, професійного зростання викладачів, порушить принцип індивідуалізації навчального процесу.

Таким чином, застосування зазначених нормативів призведе на практиці до зменшення кількості штатних посад науково-педагогічних працівників. Відповідно до максимального навчального навантаження викладача до 900 годин на рік (ст. 49 Закону України «Про вищу освіту»), вищі навчальні заклади культури і мистецтва змушені будуть різко скоротити навчальні плани, зокрема обсяг годин на індивідуальні заняття зі спеціальних дисциплін, які є основою формування майбутнього фахівця. Це, відповідно, суттєво знизить якість мистецької освіти і може викликати «хвилю» від'їзду з України найталановитіших діячів мистецтв.

Зазначене повною мірою стосується і підготовки фахівців за спеціальностями напряму «Культура».

Протягом останнього десятиліття обсяги державного замовлення на підготовку фахівців становили 10–20 осіб з кожної спеціальності. Тобто контингент студентів усіх курсів денної форми навчання за окремими напрямками спеціальностями становив 50–100 осіб. Діюче сьогодні співвідношення кількості студентів на одну штатну посаду викладача визначається нормативом до 12. Це загалом забезпечує якісне виконання освітньо-професійних програм підготовки фахівців відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів, дає змогу дотримуватися у навчальному процесі принципів фундаменталізації та індивідуалізації навчання.

Якщо застосовувати нові нормативи (18 студентів денної форми навчання на одного викладача), це суттєво знизить варіативність навчального процесу, обмежить можливості професійної спеціалізації викладача, який змушений буде одночасно викладати по 6–8 навчальних дисциплін і, як наслідок, неминучими стануть: формалізація освіти, різке зниження її якості, обмеження можливостей викладачів постійно впливати на формування професійних і особистісних якостей майбутнього пра-

¹ Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. № 1134. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1130 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 35. – С. 144–145.

цівника галузі культури. Уже тепер на самостійну роботу студента планується не менше третини навчального часу.

Зазначимо також, що напрями підготовки, які належать до галузі знань «Культура», мають дуже мало спільного між собою. Так, освітньо-професійна програма підготовки музеєзнавців-істориків принципово, на 85% номенклатури предметів, відрізняється від освітньо-професійної програми підготовки книгознавців чи менеджерів соціокультурної діяльності, культурологів, документознавців-менеджерів інформаційних систем і мереж, фахівців народної художньої творчості, у підготовці яких узагалі переважає мистецька складова. Усім цим унеможлиблюється підготовка бакалаврів напряму «Культура» за єдиною освітньо-професійною програмою. Адже об'єднати окремі академічні групи зазначених напрямів підготовки у потоки у процесі викладання фундаментальних та спеціальних дисциплін неможливо. А це, відповідно, потребує значно більшої кількості викладачів у сфері культурно-мистецької освіти порівняно з іншими спеціальностями гуманітарного спрямування.

Насамкінець, зміст зазначених пропозицій зовсім не відповідає рекомендаціям, висловленим під час роботи круглого столу «Мистецька освіта в правовому полі: стан, проблеми та шляхи вирішення», проведеного Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти 30 жовтня 2009 р., не сприяє входженню України у світовий освітній простір. Адже в більшості європейських вищих навчальних закладах співвідношення студент-викладач, навіть для загальнонаукових, а не культурно-мистецьких спеціальностей, становить 10 : 1, а у провідних університетах воно значно нижче, наприклад, у Політехнічному університеті Нью-Йорка (США) – 5 : 1, в університеті м. Ньюкасл (Великобританія) – 4 : 1. Що стосується мистецьких і культурологічних навчальних програм, то це співвідношення зовсім інше. Так, за програмою “Еuroculture”, яка реалізується в університетах Нідерландів, Швеції, Іспанії, Німеччини, Польщі та Чехії, співвідношення студент-викладач становить 4 : 1. Наголосимо, що це культурологічна програма, а не мистецька, яка потребує ще меншого співвідношення¹.

Наступне питання стосується так званої «оптимізації» існуючої мережі вищих навчальних закладів та їх підпорядкування Міністерству освіти і науки. Реалізація цих ідей, які, на жаль, періодично виникають у представників певних владних структур, аж ніяк не може поліпшити стан культурно-мистецької освіти, а, навпаки, призведе до її занепаду. Адже існуюча сьогодні в Україні мережа ВНЗ культури і мистецтва є оптимальною і щодо географічного розташування цих закладів, і щодо потреби у фахівцях, яких вони готують. Водночас, зазначена мережа ВНЗ сприяє вирішенню як регіональних, так і загальнодержавних завдань відродження і розвитку національної культури. Кожен із цих ВНЗ має свою специфіку в наборі спеціальностей і спеціалізацій, за якими здійснюється підготовка фахівців, усталені, з багаторічною історією наукові та виконавські школи і майстерні, плідні зв'язки з культурно-мистецькими установами регіону. Їх зруйнування (а так звана «оптимізація» саме до цього й може призвести) означатиме загальне погіршення культурно-мистецької ситуації в Україні. До того ж, за кількістю культурно-мистецьких ВНЗ III–IV рівнів акредитації Україна, яка є однією з найбільших за площею і кількістю населення країн Європи, не тільки не перевищує середньоєвропейських показників, а й значно поступається багатьом

¹ Університеты Англии [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vera.spb.ru/educat/england/univer.php>; Університеты США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vera.spb.ru/educat/usa/univer.php>; Erasmus Mundus Programme [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fa.ru/der/ic/edu/grants/Documents/ErasmusMundus.pdf>

країнам. Так, у Греції – 23 вищі навчальні заклади культури і мистецтва, серед них – 4 консерваторії, 14 вищі драматичні школи, 5 хореографічних ВНЗ; у Польщі – 19 ВНЗ, у Латвії – 19.

Стосовно так званого «перепідпорядкування», зазначимо, що нині не тільки вищі навчальні заклади III–IV рівнів акредитації культури і мистецтва перебувають у підпорядкуванні Міністерства культури, а й десятки музичних училищ, училищ культури, мистецтва, сотні музичних, художніх шкіл, шкіл естетичного виховання. Саме їх діяльність забезпечує безперервність процесу підготовки фахівців мистецької галузі, і її порушення негативно позначиться на його результативності. Крім того, у підпорядкуванні Міністерства культури перебуває і більшість установ та закладів культури і мистецтва, для яких вищі навчальні заклади якраз і здійснюють підготовку фахівців. Тому перепідпорядкування ВНЗ може призвести до порушення чинної системи працевлаштування випускників вищих навчальних закладів культури і мистецтва, що суперечитиме Закону України «Про культуру», нещодавно прийнятому Верховною Радою України¹.

Міністерство культури України забезпечує збереження специфіки культурно-мистецької освіти, цілісність наявної структури культурно-мистецької галузі загалом. Адже абітурієнтами культурно-мистецьких ВНЗ є молодь і люди, які вже здобули відповідну професійну орієнтацію й підготовку у музичних школах, школах мистецтв, естетичного виховання, які діють в Україні. Ця молодь стане учнями ВНЗ I–II рівнів акредитації (училищ культури, мистецтв, музичних, художніх, хореографічних), а потім продовжить удосконалювати фахову підготовку в профільних університетах чи академіях. Українська незалежність, у цьому сенсі, є спроба перевести першу ланку цього унікального освітнього ланцюга (тобто школи, які формують основи художньої освіти) на самоокупність, повний госпрозрахунок, позбавивши їх державного фінансування. Оскільки собівартість навчання у таких школах є досить високою (до кількох тисяч гривень за місяць на одного учня), то такий крок держави буде рівноцінним їх масовому закриттю, руйнуванню унікальної системи безперервної культурно-мистецької освіти, вибудованої в Україні протягом багатьох десятиліть.

Щодо такого унікального освітньо-мистецького закладу, як спеціалізовані музичні школи (так звані музичні десятирічки), які діють при всіх вищих музичних мистецьких закладах, то саме в них починається формування музичної еліти. Учні цих шкіл ще підлітками стають лауреатами і дипломантами найпрестижніших міжнародних конкурсів виконавської майстерності, а потім, у профільних університетах і академіях, завершується їх становлення як високопрофесійних виконавців. Руйнування мережі спеціалізованих музичних шкіл призведе до втрати Україною своїх провідних позицій у сучасному мистецькому, зокрема музичному світі.

У процесі підготовки фахівців для культурно-мистецької сфери виникають проблеми, які за своїми наслідками мають менш глобальне значення, проте є життєво важливими сьогодні. Одна з них полягає в тому, що магістрам неможливо присвоїти відповідну професійну кваліфікацію і вказати її у дипломі. Наголосимо, що кваліфікації, які надаються нині (магістр з музичного чи магістр з театрального мистецтва), зовсім не відображають сутності професійної підготовки випускника. Тільки за спеціальністю «музичне мистецтво» є 14 окремих спеціалізацій, за спеціальністю «театральне мистецтво» – 11. Водночас, у дипломі це фахове спрямування зовсім не відображене,

¹ Про культуру : Закон України від 14 груд. 2010 р. № 2778 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 24. – Ст. 168.

конкретні кваліфікації вказуються тільки у дипломах спеціалістів, подальша доля яких поки що не визначена.

Для того, щоб магістерський рівень справді відповідав міжнародним освітнім стандартам, потрібно нормативно затвердити магістерські програми двох видів: академічні і професійні магістерські програми, збільшивши термін навчання до 1,5–2-х років, передбачивши надання кваліфікації відповідно до обраного типу програми із зазначенням її у дипломі.

Для спеціальностей галузей знань «культура» і «мистецтво» це могли б бути такі магістерські програми і кваліфікації (таблиця 1).

Таблиця 1.

Магістерські програми і кваліфікації

Спеціальність	Назва магістерської програми (академічної), кваліфікація	Назва магістерської програми (професійної), кваліфікація
Галузь знань 0201 Культура		
8.02010101 Культурологія.	Історія та теорія культурології – культуролог-дослідник, – викладач.	Прикладна культурологія: – культуролог-антрополог, експерт-консультант з питань міграцій та культурної адаптації, – культуролог-рекреолог, менеджер культуротворчої діяльності; – культуролог, менеджер-консультант громадських об'єднань; – культуролог-менеджер міжнародного культурного співробітництва.
8.02010201 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія.	Історія та теорія книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства: – книгознавець-дослідник, викладач; – бібліотекознавець-дослідник, викладач; – бібліографознавець-дослідник; викладач.	Управління книговидавничою, бібліотечно-інформаційною діяльністю: – менеджер книговидавничої, бібліотечно-інформаційної діяльності.
8.02010301 Музейна справа і охорона пам'яток історії та культури.	Історія та теорія музейної і пам'ятнико-охоронної діяльності: – музеєзнавець-пам'яткознавець, – історик, викладач.	Організація та управління музейною і пам'яткоохоронною діяльністю: – музеєзнавець, менеджер музейної та пам'яткоохоронної діяльності; – музеєзнавець, експерт-консультант з історичних та художніх цінностей.
8.02010501 Документознавство та інформаційна діяльність.	Історія та теорія документознавства і гуманітарної інформатики: – документознавець-дослідник; викладач.	Управління документно-інформаційними системами: – документознавець-менеджер документно-інформаційних систем.

Спеціальність	Назва магістерської програми (академічної), кваліфікація	Назва магістерської програми (професійної), кваліфікація
Галузь знань 0201 Культура		
8.02010601 Менеджмент соціокультурної діяльності.	Історія та теорія менеджменту соціокультурної діяльності: – менеджер соціокультурної діяльності, аналітик-консультант.	Соціокультурний менеджмент та маркетинг: – менеджер з організаційної та корпоративної культури; – менеджер арт-бізнесу; – менеджер-продюсер шоу-бізнесу та культурно-розважальної діяльності.
8.02010401 Народна художня творчість.	Історія та теорія народної художньої культури: – народознавець; – дослідник традиційної культури; – викладач.	Організація та методика народної художньої діяльності: – педагог-менеджер народної художньої діяльності.
8.02020101 Театральне мистецтво.	Історія та теорія театрального мистецтва: – мистецтвознавець-дослідник; викладач.	Театральне мистецтво: організація, методика виконавства: – режисер-постановник; викладач.
8.02020201 Хореографія.	Історія та теорія хореографічного мистецтва: – мистецтвознавець-дослідник; – викладач.	Хореографічне мистецтво: організація, методика виконавства: – балетмейстер-постановник; – викладач.
8.02020301 Кіно-, телемистецтво.	Історія та теорія кіно-, телемистецтва: – мистецтвознавець-дослідник; – викладач.	Кіно-, телемистецтво: організація та методика створення екранного продукту: – телережисер-постановник; – продюсер; – телеоператор-постановник.
8.02020401 Музичне мистецтво.	Історія та теорія музичного мистецтва: – мистецтвознавець-дослідник; – викладач.	Музичне мистецтво: організація, методика виконавства: – концертний виконавець; – диригент; – викладач.

Якщо освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» буде вилучено, як це передбачено в новій редакції Закону «Про вищу освіту», необхідно буде надавати відповідні кваліфікації і випускникам бакалаврату.

Останнє, на що хотілося б звернути увагу, – це неприпустимість поширення державного замовлення на підготовку фахівців на конкурсній основі у культурно-мистецьких вищих навчальних закладах, єдиних ВНЗ в освітньому просторі України, здатних здійснювати якісні навчання і виховання майбутньої культурно-мистецької еліти.

Вирішення порушених, а також багатьох інших, дрібніших питань нормативно-правового забезпечення культурно-мистецької освіти сприятиме високопрофесійній підготовці фахівців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Всеобщая декларация прав человека: принята и провозглашена резолюцией 217 А (III) Генеральной Ассамблеи от 10 дек. 1948 г. // Международные акты о правах человека : сб. документов. – М., 1999. – С. 39–43.
2. Класифікатор професій ДК 003: 2010 : вид. офіц. – К. : Соцінформ, 2010. – 745 с.
3. Примірні штатні розписи державних та комунальних музеїв, заповідників та закладів музейного типу [Електронний ресурс] / затв. наказом М-ва культури України від 1 серпня 2012 р. № 823. – Режим доступу: <http://mincult.gov.ua/mincult/uk/publish/article/296696/>
4. Про вищу освіту. Закон України від 17 січня. 2002 р. № 2984 // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 20. – Ст. 134.
5. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. № 1134. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1130 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 35. – С. 144–145.
6. Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту). Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 3. – С. 202–207.
7. Про культуру : Закон України від 14 груд. 2010 р. № 2778 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 24. – Ст. 168.
8. Университеты Англии [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vera.spb.ru/educat/england/univer.php>
9. Университеты США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vera.spb.ru/educat/usa/univer.php>
10. Erasmus Mundus Programme [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fa.ru/der/ic/edu/grants/Documents/ErasmusMundus.pdf>

Шейко В. М., Каністратенко М. М. Особливості культурологічно-мистецької освіти України: стан та перспективи. Проаналізовано стан вищої культурологічно-мистецької освіти в Україні, порушено питання щодо необхідності невідкладного вдосконалення чинної нормативно-правової бази діяльності вищих закладів освіти, надано пропозиції стосовно можливих шляхів вирішення проблем вищих навчальних закладів культури та мистецтва.

Ключові слова: культурологічно-мистецька освіта, вищі навчальні заклади культури та мистецтва, нормативно-правова база, підготовка фахівців галузі культури і мистецтва, освітньо-кваліфікаційні рівні.

Шейко В. М., Каністратенко М. М. Особенности культурологическо-искусствоведческого образования Украины: состояние и перспективы. Анализируется состояние высшего культурологическо-искусствоведческого образования в Украине, поднимается вопрос о необходимости безотлагательного усовершенствования существующей нормативно-правовой базы деятельности вузов, высказаны предложения относительно возможных путей решения проблем высших учебных заведений культуры и искусства.

Ключевые слова: культурологическо-искусствоведческое образование, высшие учебные заведения культуры и искусства, нормативно-правовая база, подготовка специалистов отрасли культуры и искусства, образовательно-квалификационные уровни.

Sheiko V. M., Kanistratenko M. M. Specificity of Culture and Art Education in Ukraine: its Status and Prospects. This article analyses the state of higher education in the sphere of culture and art in Ukraine, raises the issue of the necessity of urgent improvement of the existing normative and legal base of universities, proposes the possible solutions to the problems of the institutions of higher education in the sphere of culture and art.

Keywords: education in the sphere of culture and art, institutions of higher education in the sphere of culture and art, normative and legal base, education of specialists in the sphere of culture and art, education qualification levels.